

ધી સધર્ન ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રી

(આઈ. ઓસ. ઓ. ૮૦૦૧:૨૦૧૫ પ્રમાણિત સંસ્થા),

"સમૃદ્ધિ", ૪થો માળ, મકાઈ પુલ, નાનપુરા, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૧

ફોન નં. ૨૨૮૧૧૧૧

E-mail : info@sgcci.in

ફોન નં. ૦૨૬૧-૨૪૭૨૩૪૦

Website : www.sgcci.in

રેફ નં.

તા: ૨૧/૧૨/૨૦૧૮

તંગીશ્રી, _____, સુરત.

મે. સાહેબશ્રી,

જત નીચેની પ્રેસ નોટ આપના દૈનિકમાં પ્રસિદ્ધ કરી આભારી કરશોજ.

લિ.

આપનો વિશ્વાસુ,

(ખાતાકીય વડા)

ટ્રેડમાર્ક ફરજિયાત નથી પણ તમારી પ્રોડક્ટને કોઈ પોતાના નામથી માર્કેટમાં ના વેચી શકે એના માટે ટ્રેડમાર્ક લેવો બિઝનેસમાં અત્યંત હિતાવહ છે : ડૉ. રિશીત ભક્ત

ચેમ્બરમાં 'બિઝનેસ માટે મહત્વની સંપત્તિ એટલે ટ્રેડમાર્ક' વિષય ઉપર સેશન યોજાયું

સુરત : ધી સધર્ન ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રી દ્વારા શુદ્ધવારે, તા. ૨૦ ડિસેમ્બર ૨૦૧૮ના રોજ સાંજે ૯:૦૦ કલાકે સમૃદ્ધિ બિલ્ડિંગ, નાનપુરા, સુરત ખાતે 'બિઝનેસ માટે મહત્વની સંપત્તિ એટલે ટ્રેડમાર્ક' વિષય ઉપર સેશનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં નિષ્ણાંત વક્તા તરીકે અમદાવાદના એડવોકેટ ડૉ. રિશીત ભક્ત હેતુલક્ષી વક્તવ્ય રજૂ કરી વેપારીઓ અને ઉદ્યોગપતિઓને ઇન્ટેલેક્ચ્યુલ પ્રોપર્ટી રાઇટ્સમાં પોતાની પ્રોડક્ટ માટે ખૂબ જ જરૂરી બાબત એવા ટ્રેડમાર્ક વિશે મહત્વની માહિતી આપી હતી.

ચેમ્બરના ઉપપ્રમુખ શ્રી દિનેશ નાવડીયાએ સેશનમાં સર્વને આવકાર્ય હતા અને પ્રારંભિક ઉદ્ભોધનમાં જણાવ્યું હતું કે, પોતાની પ્રોડક્ટને સ્માર્ટનેસ અપાવવા માટે કે પછી બ્રાન્ડ બનાવવા માટે બિઝનેસમાં ટ્રેડમાર્ક ખૂબ જરૂરી બાબત છે. જેના વિશે આજના વક્તાશ્રી આપણને સમજણ આપશે.

ડૉ. રિશીત ભક્ત સૌપ્રથમ ઇન્ટેલેક્ચ્યુલ પ્રોપર્ટી રાઇટ્સ વિશે સમજણ આપી હતી. તેમણે જણાવ્યું હતું કે તમારી બુદ્ધિથી લખો, નામ આપો, કોઈ પ્રોડક્ટ ડેવલપ કરો અથવા રિસર્ચ કરો એટલે એ તમારી ઇન્ટેલેક્ચ્યુલ પ્રોપર્ટી (બૌદ્ધિક સંપદા) કહેવાય. ઇન્ટેલેક્ચ્યુલ પ્રોપર્ટી આજકાલથી નથી આવી. ગ્રાન્ડ હજાર વર્ષ પહેલા એક્ષપોર્ટ કરવામાં

આવતું ત્યારે વેપારીઓ પોતાની સિજનેચર કરીને પ્રોડક્ટ મોકલતા હતા એટલે ચોકક્સ પ્રકારની કંપનીની પ્રોડક્ટ વિશે જાણ થતી હતી. આ ખૂબ જ જૂની વાત છે પણ ગલોબલાઈઝેશનને કારણે થોડાક વર્ષોથી કાયદામાં પરીવર્તિત થઈ છે.

તેમણે ઇન્ટેલેક્ચ્યુલ પ્રોપર્ટીના ચાર રાઇટ્સ જેવા કે ટ્રેકમાર્ક, પેટન્ટ, કોપીરાઇટ અને ડિઝાઇન વિશે માહિતી આપી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે કોઈપણ પ્રોડક્ટ માર્કેટમાં ઉપયોગમાં લીધા બાદ ટ્રેકમાર્ક અને કોપીરાઇટમાં જઈ શકાય છે. વિશ્વમાં કોઈએ પણ એવી પ્રોડક્ટ નહીં બનાવી હોય જે તમે બનાવી હોય તો એના માટે પેટન્ટ મળે છે. એવી રીતે સિનેમેટીક ફિલ્મો, આર્ટિસ્ટિક વર્ક અને સોફ્ટવેર વગેરેમાં કોપીરાઇટ માટે રજિસ્ટ્રેશન કરાવવાનું હોય છે. પેટન્ટ માર્કેટમાં ઉપયોગમાં લીધાના વીસ વર્ષ પછી અને ડિઝાઇન પંદર વર્ષ બાદ પબ્લીકલી થાય છે.

તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે, ટ્રેકમાર્ક હવે માત્ર ભારત પુરતું નહીં પણ આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ વિશ્વભરની ૮૮ દેશોમાં સિંગલ ઓપ્લીકેશનથી રજિસ્ટર્ડ કરી શકાય છે. આ રજિસ્ટ્રેશન મેડ્રિક પ્રોટોકોલથી થાય છે. આ સિસ્ટમથી ભારતના ઉઘોગ સાહસિકોને ઘણો લાભ થયો છે. કારણ કે એમની પ્રોડક્ટ આ સિસ્ટમથી વિશ્વના ૮૮ દેશોમાં કોઈ બીજી વકિત પોતાના નામથી વેચી નહીં શકે. તેમણે વધુમાં કહ્યું કે જાણીતી કંપનીઓના નામે તથા ભગવાનના નામ બ્રાન્ડ નામ તરીકે નહીં રાખવા જોઈએ.

ટ્રેકમાર્ક વિશે ડો. ભાડે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ગુજરાતમાં અમદાવાદ ખાતે ટ્રેકમાર્કનું રજિસ્ટ્રેશન લેવાનું હોય છે. કોઈપણ પ્રોડક્ટ માટે ટ્રેકમાર્કનું રજિસ્ટ્રેશન ફરજીયાત નથી. પરંતુ માર્કેટમાં તમારી પ્રોડક્ટ ફેમસ થઈ ગયા બાદ કોઈ અન્ય વેપારી તમારી પ્રોડક્ટ પોતાના નામથી વેચી ના શકે તે માટે ટ્રેકમાર્ક લેવાનું બિઝનેસ માટે હિતાવહ હોય છે. ટ્રેકમાર્ક માટે ઓનલાઈન રજિસ્ટ્રેશન કરાવવાનું હોય છે. ટ્રેકમાર્ક, વર્કમાર્ક, ડિવાઈસ માર્ક અને લેટરમાર્ક વિશે તેમણે સમજણ આપી હતી.

તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે ટ્રેકમાર્કમાં વેલનોનની માન્યતા મળે છે. ટાટા અને અદાણી જેવી સરનેમ પણ ટ્રેકમાર્ક બનેલી છે. ન્યુમરલ માર્ક પણ ટ્રેકમાર્ક છે. શેપ ઓફ ગુફ્સ અંગે પણ ટ્રેકમાર્ક મળે છે. હવે તો સાઉન્ડ માર્ક, સ્મેલ માર્ક અને ટેકટાઈલ માર્ક પણ મળે છે. અવાજ પરથી ચોકક્સ પ્રકારની પ્રોડક્ટ ખબર પડે એટલે એને સાઉન્ડ માર્ક મળે છે. એવી જ રીતે ટેનીસ બોલની સ્મેલથી ખબર પડે કે એ ટેનીસનો બોલ છે એટલે એને સ્મેલમાર્ક મળે છે. તદુપરાંત કોઈ પ્રોડક્ટને રૂપરૂપ કરવાથી તેની કંપની વિશે જાણ થાય એટલે એને ટેકટાઈલ માર્ક મળે છે. ભારતમાં હજી સુધી સ્મેલમાર્ક અને ટેકટાઈલ માર્ક આવ્યા નથી પણ નજીકના ભવિષ્યમાં આ બંને માર્ક પણ આવી જશે. સર્વિસ ઇન્ડસ્ટ્રીમાં સર્વિસ માર્ક પણ બનાવી શકાય છે.

આ સેશનમાં ચેમ્બરની આઈપીઆર કમિટીના ચેરમેન શ્રી પરેશ લાઠીયાએ કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું અને કો—ચેરમેન શ્રી મનિષ પટેલે પ્રાસંગિક વિધી કરી હતી. વક્તાશ્રીએ વેપારીઓના ઇન્ટેલેક્ચ્યુલ પ્રોપર્ટી રાઇટ્સ વિશેના વિવિધ સવાલોના સંતોષકારક જવાબ આપ્યા હતા. અંતે આઈપીઆર કમિટીના કો—ચેરમેન શ્રી રાજેશકુમાર શર્માએ સર્વેનો આભાર માન્યો હતો અને ત્યારબાદ સેશનનું સમાપન થયું હતું.